

פרוטוקול מס' 263
מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ד', כ"ג בכסלו, תשל"ג
(29.11.72) בשעה 8.30

נ כ ח ר :

חברי הועדה:

היו"ר ש. פרידמן
א. אנקוריון
ר. ארזי
י. ארידור
ש.ז. אברמוב
מ. כיבי
ת. טובי
א. עופר
מ. פרוש
ח. צדוק

מוזמנים:

י. בדר - ח"כ
ז. הרינג - ח"כ
א. ידין - מטעם משרד המשפטים
י. קראפט - מטעם משרד הפנים
א. שפט - " " "

ר. מלחי - מזכירת הועדה

רשמה: מ. טרלו

סדר היום:

חוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב) (תיקון), תשל"ב-1972
(הצעת ח"כ: י. בדר, י. גולדשמידס, א. עופר).

404

(נמשך כ"ק 3.11.72)

היו"ר ש. פרידמן: אני מתכבד לפתוח את הישיבה.

חוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב) (תיקון), תשל"ב-1972

היו"ר ש. פרידמן: יש סעיפים טכניים ויש סעיפים שהם יותר קונטרוברסאליים, שהם יותר משמעותיים. אני מציע שנקדים את הדיון בסעיפים ה"טכניים".

סעיף 10

א. עופר: הסעיף בא כדי להקדים את הצבעת הימאים. היום ההצבעה בכלי שיט היא ביום החמישי שלפני הבחירות, אנחנו מציעים שזה יהיה ביום ג' שלפני הבחירות. כסך הכל מצביעים כמה מאות ימאים, ואנחנו מחכים לתוצאות של המיעוט הזה ודוחים ליומיים את תוצאות הבחירות. אם נקדים את הצבעתם ביומיים נוכל לפרסם את תוצאות הבחירות ביום השלישי לאחר הבחירות.

סעיפים 11 ו-13 מותאמים לזה.

היו"ר ש. פרידמן: כסעיפים 10 ו-11 אתה מקדים ביום אחד ובסעיף 13 אתה מציע שינוי של יומיים, האם לא צמצמת את ההפסקה בין שני התאריכים פחות ממה שרצוי?

האם ההקדמה באה אך ורק בשל הימאים?
האם ביחס לערעורים לא יכולות להיות משמעותיות לכך אצל בוחרים רגילים?

א. עופר: טוב לצמצם את לוח הזמנים עד כמה שאפשר. חוק הבחירות מאפשר רחבות בלוח הזמנים. יש הצעה של משרד הפנים השנה לצמצם את לוח הזמנים ביחס לפנקס הבוחרים. בעולם אפשר להכריז על בחירות תוך חודש. אנחנו צמצמו את הימים בגלל הימאים. אם הימאים מצביעים שנוע קודם, הם צריכים יום אחד לפני שבעת הימים לדעת טופית בעד מי הם מצביעים. אנחנו יודעים את הרשימות העיקריות ואנחנו מעבירים את החומר לימאים. בטלפרינטר אפשר להודיע להם על השינויים. איפה שהיינו חייבים להקדים ביום - עשינו זאת, ואיפה שהיינו צריכים להקדים ביותר מיום - גם כן עשינו זאת. כאשר מקדימים את ההודעה על ההתקשרות בין שתי רשימות ביומיים, זה לא מפריע.

היו"ר ש. פרידמן: כאשר להתקשרות של הרשימות, אתה רוצה לקצר ליומיים כאשר שתי רשימות עומדות כמו"כ על התקשרות, הדבר כרוך בקשה ותן. אחד מהאמצעים הסבירים זה ההתמדה עד לרגע האחרון. כשאתה מקצר את זה, אתה משפיע על זה.

א. עופר: לא הייתי מזיז את זה בלי קשר לימאים. בדרך כלל השיקולים הם למי כדאי ולמי לא כדאי. אין הרבה התקשרויות, ואלה שמחליטים על כך, עושים זאת לפני זה.

היו"ר ש. פרידמן: כפי שחה"כ עופר הציג את הכעיה, הסדר הטוב מחייב קודם לדון בסעיף 18.

ת. טוכי: איך מביאים את מעטפות הימאים?

י. קראפט: אחרי סיום ההצבעה, האחראים לאניות מעבירים את החומר בהואר רשום, דואר אויר, לארץ. החומר מגיע ללוד. בלוד מחכה לזה נציג ועדת הבחירות המרכזית שמקבל את החומר ומעביר אותו לוועדת הבחירות המרכזית, ושם פותחים את זה בנוכחות כל הגורמים המוסמכים. בבחירות האחרונות רוב המעטפות הגיעו בזמן; משתי אניות הגיעו המעטפות לאחר המועד ולא פתחו אותן.

היו"ר ש. פרידמן: בתנאים של ימינו, יש אפשרות שיהיו איחורים גדולים יותר בהואר האויר, מסיבות מובנות. האם חשבתם על תקנה לנושא זה?

א. עופר: ע"י ההקדמה ביומיים, אנחנו מאפשרים ליותר מעטפות להימנות עם הקולות הכשרים.

א. שפט: מפנה לסעיף 114 לחוק הבחירות, כאן לא שניתם?

א. עופר: אני מודה למר שפט בעה ההערה, ומציע גם את סעיף 114 לתקן ע"י כך שנקדים ביומיים.

י. בדר: בבחירות האחרונות חכינו לתוצאות הבחירות מהימאים. היינו מוכנים לפרסם את תוצאות הבחירות ורק חכינו למניין הקולות של הימאים. ועדת הבחירות משתדלת לפרסם מוקדם ככל האפשר את התוצאות, ולא יאוחר מיום ששי למרות שלפי החוק יכולנו לחכות עד יום שני או יום שלישי הבא. תאריך הפרסום קובע גם כינוס הישיבה הראשונה של הכנסת.

א. עופר: אני מודה למר שפט שעמד על זה. הכוונה שלנו היא לקצר. אני בעד הקדמה של יומיים גם בסעיף 114. הימאים הם כמה מאות אנשים, בתוצאות הבחירות זה איננו משפיע. כדי שהשלוש האחרון לא יהיה פסול, לא הייתי מציע ארבעה תיקונים בהצעות חוק. יש לנו עשרות אלפי קולות פסולים. אנחנו מעוניינים לפרסם את תוצאות הבחירות מוקדם. אז גם הכנסת תתכנס יותר מוקדם. בגלל כמה עשרות מעטפות לא כדאי לעכב את תוצאות הבחירות.

י. קראפט: כתוב לא יאוחר משבעה ימים. אין מניעה שזה יהיה מוקדם יותר.

היו"ר ש. פרידמן: אני מביין שלרעיון עצמו אין מתנגדים.

ה ו ח ל ט

להוסיף סעיף 19 (סעיף 19 יהיה מעתה 20).
סעיף 19 יתקן את סעיף 114, שבמקום "לאחר היום השביעי לאחר הבחירות, יכתב: לאחר היום החמישי שלאחר יום הבחירות.

סעיף 10 - נתקבל

סעיף 11 - נתקבל

סעיף 13 - נתקבל

סעיף 18 - נתקבל

סעיף 13

א. עופר:
כדי שלא נסתבך עם יום שבת, אני מסכים לתקן את סעיף 67 כך שבמקום היום ה-8 יהיה: היום ה-11, והפרסום יהיה ביום ה-8 במקום היום ה-6.

ב. בדר:
אני מבקש לבדוק אם קיימת סמכות של הועדה להעביר לנשיאות.

סעיף 13 - נתקבל בשינוי זה: במקום "היום ה-10" יכתב "היום ה-11".

--

סעיף 9

היו"ר ש. פריהמן:
יש הצעה של העלאת הערבון מ-5000 ל"י ל-20,000 ל"י.

ב. בדר:
סעיף 60 התקבל בשנת 1961. לפני שהיה קיים הסעיף הזה היינו מקבלים 10 - 15 הצעות רשימות נוספות. היו רשימות עם 3000 חתימות, חלקן היו מזויפות או שאנשים חתמו ולא ידעו על מה הם חותמים. היתה, למשל, רשימה של נכי מחנות הנאצים. נתברר שהחתימות ניתנו לבקשה לתוספת תשלומים. רשימה שהיו לה אלפיים חתימות קבלה 200 קולות בבחירות. במצב זה הוחלט אז על ערבון של 5000 ל"י.

תקציב ועדת הבחירות המרכזית בשנת 1961 היה מיליון ו-200,000 ל"י. בשנת 65 הוצאנו מיליון ו-800,000 ל"י; בשנת 1969 התקציב היה קצת פחות מ-3,800,000 ל"י. בשנת 1973 התקציב יהיה מעל ל-8 מיליון. התקציב עלה כי הוצאות ועדת הבחירות המרכזית עלו. נוסף לזה גם הרחבנו את השירותים לרשימות. עכשיו מסייעים בוחרים על חשבון המדינה, זה יעלה כחצי מיליון ל"י. אנחנו גם עושים הדפסות של הפתקים. אנחנו מכינים את החומר לועדה קלפי צבאיות, וזה במימדים שונים לגמרי מאשר בשנת 1961. יש הוצאות גדולות על הימאים, כי מבריקים להם את כל ההודעות. יש גם הוצאות עבור השידורים בטלוויזיה.

מכל הסיבות האלה אנחנו מצעים להעלות את הערבון ל-20,000 ל"י.

רשימה שזוכה בקנודסים גם מקבלת מימון. זה פיתוי ויכול לעודד הגשת רשימות.

היו"ר ש. פרידמן: הרשימות הקטנות לא יעברו את אחוז החסימה.

א. עופר: יש שני נימוקים להגדלת סכום הערבון.

(1) ההוצאות;

(2) הפתיון של הטלוויזיה. אילו זה היה רק בגלל גידול בהוצאות הייתי אומר שנגדיל פי שניים. היום נותנים לכל רשימה את ההופעה בטלוויזיה, בלי קשר לאחוז החסימה. אני משוכנע שבגלל 15 דקות שידור בטלוויזיה, אנשים ירצו לתת 10,000 ל"י. לכן אני אומר שצריך להגדיל את הסכום ל-20,000 ל"י.

מ. ביבי: גם אני תמתי על גובה הסכום של 20,000 ל"י. אני בדעה שצריך להפחית את זה. ענין הטלוויזיה זה חופש הביטוי. כל זרם מקבל את זה, וכל רשימה יכולה לקבל את זה. לכן אני סבור שהפקדון צריך להיות יותר ריאלי. חה"כ עופר נקב כבר בסכום של 10,000 ל"י לגבי ההוצאות בלבד, ולי לא נראה שהטלוויזיה היא גורם מכביד. לכן אני מציע שהערבון יהיה 10,000 ל"י.

היו"ר ש. פרידמן: תומך בהצעת חה"כ ביבי.

י. ארידור: אני תומך בסכום של 20,000 ל"י. כדי להעביר מנדט לכנסת, הרשימה צריכה לקבל 16,000 קולות. זה מטיל על כל בוחר 1,25 ל"י. רשימה שאיננה מסוגלת לגייס אצל כל בוחר שלה סכום כזה, איננה נהנית מהאימון של הבוחרים הפוטנציאליים. אני חושב שהסכום הוא קטן ולא צריך להפוך את הבחירות ל"קרקס".

היו"ר ש. פרידמן: יש גורם שהוא לא אובייקטיבי אלא אבסולוטי. כאשר אתה אומר לאדם שמעלים מ-5000 ל"י ל-20,000 ל"י, מיד חושב אותו אדם, האם עד כדי כך ירד ערך הכסף? אולי נחשב את זה לפי ערך הדולר בשנת 1961 והיום. אם כך, יוצא סכום של בין 11,000 ל-13,000 ל"י. ע"י כך מנטרלים את האלמנט הפסיכולוגי הזה.

ח. צדוק: אפי' מחפש סכום שעליו נוכל להתאחד. לא הייתי רוצה שיתקבל הרושם שאנחנו היושבים כבר כאן מערימים מ כשולים על דרכם של אלה הרוצים להצטרף. אני הייתי מציע סכום של בין 12,000 עד 15,000 ל"י. אפשר להצדיק את זה ע"י הזמן שעבר מאז ועד היום.

ה ו ח ל ט

סעיף 9 נתקבל, במקום "עשרים אלף ל"י" ייכתב: חמשה-עשר אלף ל"י....

בכותרת השוליים ייכתב "תיקון סעיף 60" ולא "החלפת סעיף 60".

סעיף 12

היו"ר ש. פרידמן: אני מציע אלפיים במקום 4000 ל"י.

ה ו ח ל ט

סעיף 12 אושר, במקום "סכום של ארבעת אלפים ל"י" ייכתב: "סכום של אלפיים לירות".

סעיף 14

י. בדר: יכולות להיות קלפיות בהן מצביעים רק עד שעה 9. קשה מאד לחשוב מן הנוחרים שיתמצאו ויזעו באיזה קלפי גומרים את ההצבעה בשעה 8 ולא ב-11. מוטב שישבו אנשים באפס מעשה בוועדת הקלפי או שבישוב שיש בו 400 נוחרים תהיה צפיפות, אבל לא תהיינה טעויות.

היו"ר ש. פרידמן: בסעיף 72(א) נאמר שהקלפי תיסגר אם כולם הצביעו? זה מתייחס לכל הקלפיות במדינה?

א. עופר: כן.

ש. פרידמן: האם התיקון הזה הכרחי?

א. ידין: אני מקבל את הטעון של חה"כ בדר שלא ייתכן שבעיר תהיינה שתי קלפיות בהן שעות ההצבעה שונות. אני מעלה רעיון אחר, למחוק את ה-350 מצביעים, ושכל הקלפיות ייפתחו באותו זמן, ואם הצביעו כל הנוחרים, סוגרים אותן, אם לא - יסגרו כולם באותו זמן.

א. עופר: לנו היה ופכו. אני רציתי שיסגרו את הקלפיות בשעה 10. לא הגענו להסכם. כאשר דנו על הסעיף, אמרנו שיש מושבים או קיבוצים ואם יש קלפי אחת הבחירות נגמרות הרבה יותר מוקדם מאשר בשעה 9, אולם החלטנו לקבוע שהם ייסגרו ב-9 בערך. אמרנו כשיש קלפי אחד אין בו יותר מ-800 מצביעים.

י. בדר: לא הייתי מתנגד אם יש ישוב אחד, ועד 350 נוחרים, הקלפי תיסגר בשעה 9, ואם יש יותר נוחרים, הקלפי תיסגר בשעה 10.

י. קראפט: מדובר על ישוב ולא על קלפי. זה לא יכול לחול על תל-אביב או עיר אחרת בה יש יותר מקלפי אחת. הכעיה עומדת רק בישוב עם איזור קלפי אחד. אפשר להבין את ההצעה כן, בישוב שיש בו קלפי אחת ומספר הנוחרים אינו עולה על 500.

א. עופר:
דוקא בקיבוצים יכולים להיות למעלה מ-800
בוחרים, ולא יתכן לסגור את הקלפי בשעה 9.
לכן אני מציע לקבל את התיקון, אבל לכתוב שבמקום שבו יש למעלה
מ-600 בוחרים, שעות ההצבעה חייבות להיות עד 11.

ה ו ח ל ט

סעיף 14 אושר כשינויים אלה: במקום המלים (בסעיף 72(א))
"אך בישוב שמספר הזכאים להצביע בו אינו עולה על 350"
יבוא: אך בישוב שיש בו קלפי אחת ומספר הנוחרים בו
אינו עולה 600".

סעיף 15 - נתקבל

סעיף 16

היו"ר ש. פרידמן: רוצים להכשיר גם קול אם שני פתקי ההצבעה
היו מאותה רשימה.

א. ידין: זה ייבנס גם לחוק הבחירות לרשויות המקומיות.
האם צריך בשביל זה חוק נפרד, או נוסף
סעיף שיתקן את החוק ההוא? אם כן יהיה חוק תיקונים בחוק
הבחירות לרשויות המקומיות, הייתי מצפה את זה לשם, אבל אם אין
באופן תיקון כזה, לא הייתי מהסס לתקן זאת כאן.

י. בדר:
לפעמים פתק כפול משמש סימון. אומרים
לבוחר להכניס שני פתקים כדי להוכיח אם
באמת הצביע בעד אותה רשימה. אבל עיקר הבעיה היא של טעויות.
צריך לדאוג בתקנות לכך שינקטו באמצעי זהירות. יצטרכו לקבוע
מעטפה מיוחדת בה יוכנס הפתק המיותר. בפעם שעברה נפסלו
60,000 קולות שמהם כ-15,000 קולות נפסלו בגלל פתק כפול של
אותה רשימה.

היו"ר ש. פרידמן: כתקנות ימצאו את ההוראה המתאימה לכך.

א. עופר: נוכל לתקן את הסעיף בחוק הבחירות לרשויות
מקומיות, אני לא מציע לעשות זאת כאן.

א. שפט:
תומך בהצעת פרופ' ידין. כאשר קיבלנו את
הוראות שעה בבחירות לכנסת, קיבלנו גם
ברשויות המקומיות.

ה ו ח ל ט

לאשר סעיף 16.

סעיף 17

היו"ר ש. פרידמן: ההתקשרות נעשית לטובה ואיננה צריכה לפעול לרעה. אני מבקש הסבר.

י. בדר: הסדר עוזפים כפעם הראשונה היה בבחירות לאסיפה המכוננת. אם מחלקים מנדטים לפי שיטת הממוצע המשותף, תמיד מחלקים את כל המנדטים. אם יתקבל בכנסת התיקון של ח"כ עופר ושלי, אנחנו נציע למחוק סעיף זה. בבחירות הקודמות התקשרו שתי רשימות ערביות. העודפים של שתי הרשימות נהפכו למנדט אחד עם עודף. במצב זה, שתי הרשימות יחד קבלו 4 מנדטים למרות שאילו היו הולכות לחור, רשימה אחת היתה מקבלת 3 מנדטים והשניה שניים. בשיטת העודפים הקיימת, עניין ההתקשרות נהפך לספקולציה. הסעיף בא למנוע את הסיכון הזה. לפי סעיף זה, התקשרות יכולה לעזור ולא יכולה להזיק.

ה ו ח ל ט

לאשר סעיף 17. הנוסח יתוקן.

סעיף 20

א. שפט: לפני הבחירות האחרונות, שטחים מסוימים היו בחזקת ישראל ובשטחים האלה היו מצביעים למיניהם. שבועות מספר לפני היום הבחירות היתה קריית שמונה מופגזת. זכרים אלה יכולים לקרות גם עכשיו. אנחנו מציעים שאותן הוראות שעה שקבלנו לצורך הבחירות האחרונות, נקבל גם לגבי בחירות אלה. המציעים רוצים שהם ישארו הוראות שעה.

צרפנו משטרה לחיילים. יש הוראות מיוחדות לגבי עובדים במקומות שונים. בפעם שעברה זה פעל, אני מציע לקבל אותם כמות שהם. הייתי משנה דבר אחד. מה שצריך כאן להעשות ע"י ועדת הבחירות, ייעשה שם ע"י שר הפנים. הוראות שעה אלה יתקבלו גם בחוק הבחירות לרשויות המקומיות.

היו"ר ש. פרידמן: מה קורה אם יש הרעשה כיום הבחירות?

י. בדר: לקחנו את זה בחשבון אז שדוקא כיום הבחירות יכול האויב בכוונה ליצור מצב כזה שאי אפשר יהיה להצביע. במקרה זה יש אפשרות להצביע לפני כן או אחרי כן. עשינו סידורים מיוחדים כדי לאפשר את ההצבעה.

א. שפט: הושמטו המלים "או כיום הבחירות".

א. עופר: אם אפשר לקשור את זה לרשויות המקומיות, אני בעד זה. לא נראה לי שאפשר לקשור את זה בחוק לבחירת ראשי עיר.

י. בדר:
כל החוקים האלה דורשים שינויים בתקנות.
כל עוד החוקים לא מוכנים, קשה לעבד
עיבוד סופי את התקנות. אם הצעת חוק זו תתקבל, היה לנו
נסיון בקשר להוראות שעה.

כל חוקי הבחירות הם דחופים, צריך גם
להקציב כמה חודשים לתקנות. לכן כל העבודה צריכה להעשות
עד יוני. פירוש הדבר שאת החוקים צריך להעביר לכנסת לפני
פגרת הפסח. אני מציע שנגמור את חוקי הבחירות לפני הפגרה.

א. ידין: אנחנו לא נעכב את הדברים.

סעיף 20 אינו מתקשר. הועדה יכולה להציע
לחלק את הצעת החוק. הייתי מנתק סעיף 20 מההצעה, ויחד עם
ההצעה הזאת מגיש עוד הצעה שנקראת: חוק הבחירות לכנסת ולרשויות
המקומיות (הוראות שעה) תשל"ג - 1973. בחוק זה יהיה סעיף 20
וסעיף שני - לפי הצעת מר שפט - הוראות על הבחירות הבאות, וזה
יחול על תשל"ד. ע"י כך יהיו תיקונים קבועים של חוק הבחירות
והוראות השעה תהיינה מרוכזות בחוק בפני עצמו שיש לו תחולה
לגבי הבחירות של שנת תשל"ד.

א. עופר: הממשלה הציעה להכניס את הסעיף כדי למנוע
דיון נפרד. הממשלה יכולה להציע הצעת חוק.
צריך לבדוק את העניין בתקנון. נדמה לי שבהצעת חוק טרומית
הועדה הרבה יותר חפשית.

אשר לגופו של ענין, אנחנו חושבים שצריך
אותן הוראות שעה כפי שהיו בבחירות האחרונות.

היו"ר ש. פרידמן: אשר לפנייה ליועצים המשפטיים - אני רואה
שקבלו אותה ברוח טובה.

אשר לפנייה ליו"ר הועדה, אני כודאי
אעביר לו את הפניה שמצד הועדה יש רצון לקדם את חוקי הבחירות
כדי שנוכל להנות מפירותיהם במועד הדרוש.
אני מציע לאשר את סעיף 20, כאשר לתוספת,
שלגביה יש שאלה מהי הדרך להעביר אותה, אני מקבל שעד כמה שאפשר
צריך לעשות זאת במכה אחת ולא לעורה דיון נפרד. אני מציע
שיו"ר הועדה יכיר את הדבר על פי התקנון, ואם זרוש - להעביר
את זה להחלטת ועדת הכנסת. אז נוכל לשלב את הפתרון לגבי הצעה
של מר שפט.

ה ו ח ל ט

לאשר סעיף 20. בסעיף 1(1) בחוק הבחירות
לכנסת (הוראות שעה), יש להוסיף את המלים
"או ביום הבחירות".

כאשר להצעת התוספת לחוק - הענין יבורר
תחילה, באיזו דרך אפשר לעשות זאת.

א. צופר:
התעוררה אצלנו שאלה לגבי רכוש ועדת הבחירות המרכזית. עד עכשיו היינו דיירת משנה במשרד הפנים ובמקומות אחרים. עכשיו עומדים לקנות מגרש ולהקים עליו סככות ומחסנים. ד"ר בדר התחיל לבדוק על שם מי לרשום את זה. התברר שכל הנכסים רשומים כנכסי המדינה. הוא כתב מכתב אל היועץ המשפטי לממשלה. ד"ר בדר היה בדעה, שאולי בהזדמנות זו אפשר להפוך את ועדת הבחירות המרכזית לתאגיד. אולי כדאי שועדת משנה תבדוק את העניין?

י. ברו:
ועדת הבחירות המרכזית הוקמה במוסד עצמאי. נעשו מאמצים כדי שלא יהיה קשר בין הממשלה וועדת הבחירות המרכזית. התקציב של ועדת הבחירות המרכזית מאושר פ"י ועדת הכספים. הועדה מורכבת מנציגי המפלגות בכנסת ובראשה שופט בית המשפט העליון. לועדת הבחירות המרכזית יש רכוש גם היום, כמו קלפיות, מעטפות וכו'. בוועדת הבחירות המרכזית חושבים שהרכוש צריך להיות של ועדת הבחירות המרכזית. פעם היתה הצעה להשאיל את הקלפיות שלנו להסתדרות. עשינו זאת פעם. זה היה רע אילו הממשלה היתה משאילה את זה להסתדרות...

אנחנו חושבים שהמגרש צריך להיות רשום על שם ועדת הבחירות המרכזית שתהיה תאגיד. יש כבר דוגמא לזה, וזה הרשות לניירות ערך. אם הרשות לניירות ערך ראויה להיות תאגיד, על אחת כמה וכמה ועדת הבחירות המרכזית.

אנחנו נקבל כל שיקול של ועדת החוקה.

ח. צוק:
צריך להפריד בין בעלות לבין מינהל. אשר לבעלות, כל הנכסים הם רכוש של תאגיד ששמו "מדינת ישראל", של אישיות משפטית ששמה מדינת ישראל. כך מעון הנשיא והיכל המשפט ובניין הכנסת. כולם רשומים בסבו בשם מדינת ישראל. אם המדינה זקוקה לרכוש לשימושה של ועדת הבחירות המרכזית, ייקנה הרכוש ויירשם על שם מדינת ישראל. שאלה נפרדת היא שאלת המינהל. מבחינת המינהל, הרכוש של מדינת ישראל שעומד לרשות בתי המשפט, נמצא במינהל בתי המשפט; רכוש של מדינת ישראל שעומד לרשות הכנסת, נמצא במינהל הכנסת.

אשר לוועדת הבחירות המרכזית, יש כמה אפשרויות. מי שהוא יאמר שהיות ומדובר בבחירות לכנסת, זה צריך להיות בכנסת; מי שהוא יאמר שהיות והיו"ר שלה הוא שופט, זה יהיה במינהל בתי המשפט. אם רוצים לתת סמכויות לוועדת הבחירות המרכזית בעצמאות המינהל, אני בעד זה. אני מתנגד שניצור בעלות נפרדת. כמו כל הנכסים השייכים למדינת ישראל, כך גם הרכוש הזה צריך להיות רשום בסבו בשם מדינת ישראל.

היו"ר ש. פרידמן: לא כולם חושבים שצריך ליצור תאגיד. מבחינה פסיכולוגית מתקבל על דעתי שזה יהיה כמו הכנסת, ואיש לא יאמר שהכנסת תלויה בממשלה. אני חושב שאין צורך לקבוע עמדה לגבי התאגיד. אני מציע שהדבר ייבדק ויביאו את הדבר בעת המתאימה. אינני חושב שזה צריך להכנס לגוף הצעת החוק שלפנינו.

בזה סיימנו את הדיון בהצעת חוק שלפנינו.

הישיבה נבעלה בשעה 11.00